

Brüssel, 7.12.2016
COM(2016) 942 final

**KOMISJONI TEATIS EUROOPA PARLAMENDILE, NÕUKOGULE, EUROOPA
MAJANDUS- JA SOTSIAALKOMITEELE NING REGIOONIDE KOMITEELE**

EUROOPA SOLIDAARSUSKORPUS

EUROOPA SOLIDAARSUSKORPUSE LOOMINE

I. Solidaarsus Euroopas

Euroopa Liit on rajatud solidaarsusele: see hõlmab kodanike- ja liikmesriikidevahelist solidaarsust ning solidaarsust liidu sees ja väljaspool seda võetavates meetmetes. Solidaarsus on jagatud väärtus, mida tunnetab sügavalt kogu Euroopa ühiskond. See on väärtus, millel rajaneb Euroopa projekt ning mida tuleks ikka ja jälle uuesti meelde tuletada. Solidaarsus on osa Euroopa unistuse vundamendist, mis üha uusi põlvkondi tegutsema innustab. Euroopa Liit on midagi enam kui ainult ühised eeskirjad, institutsioonid või turud: see on väärtuste ühendus.

Suurem solidaarsus hoiab Euroopat koos. Nii tekib kõrgetele eetilistele põhimõtetele toetuv ühtsus, mis on vajalik praeguste ja tulevaste kriisidega hakkama saamiseks. Solidaarsusest lähtuvad selged suunised, mis aitavad juhtida Euroopa noori nende püüdlustes elamisväärsema liidu suunas. Euroopa projekti edasi viiv julgus ja tarkus peitub noorte meeltes ja südameis. Meie praeguste juhtide moraalne kohustus on nendeks muutusteks ettevalmistusi teha.

President Juncker kuulutas Euroopa solidaarsuskorpuse idee välja oma 14. septembri 2016. aasta kõnes olukorrast Euroopa Liidus:

*„Euroopas on palju noori sotsiaalselt mõtlemaid inimesi, kes on nõus ühiskonda sisuliselt panustama ning näitama üles solidaarsust. Me saame neile selleks võimalusi luua [...] **Solidaarsus on meie liitu kooshoidev jõud** [...] Noored üle kogu ELi saavad pakkuda vabatahtlikuna oma abi seal, kus seda kõige enam vajatakse, et reageerida kriisiolukordadele. [...] Need noored saavad arendada oma oskusi ning omandavad lisaks töökogemusele ka väärtuslikke kogemusi inimestega tegelemisel“.*

Noored eurooplased vajavad solidaarsuse väljendamiseks laiemaid ja käegakatsutavamaid võimalusi. Euroopa solidaarsuskorpus hakkab ühendama entusiastlikke ja pühendunud noori, kes on valmis ühise solidaarsusprojekti raames koostööd tegema. Solidaarsuskorpus pakub innustavat ja eneseusku tõstvat kogemust noortele, kes soovivad aidata, õppida ja areneda, kogudes seejuures väärtuslikke kogemusi. Eesmärgiks on seatud kaasata 2020. aastaks Euroopa solidaarsuskorpuse tegevusse esimesed 100 000 noort eurooplast.

Euroopa solidaarsuskorpus tugevdab solidaarsustöö aluseid kogu Euroopas. Solidaarsuskorpusega luuakse laiendatud platvorm, mille abil toetatakse Euroopas noortele solidaarsusega seotud võimalusi pakkuvate organisatsioonide tegevust. Solidaarsuskorpus hakkab teenima haavatavate kogukondade ning avalike riikliku ja kohaliku tasandi struktuuride huve sellistes valdkondades nagu hädas olevate inimeste toiduga varustamine, metsade ja randade koristamine, katastroofiirkondade toetamine või pagulaste aitamine ühiskonda integreerumisel.

II. Käes on õige aeg Euroopa solidaarsuskorpuse loomiseks

Paljud juba osalevad...

Noortel eurooplastel on suur soov oma kogukondade elu paremaks muuta. Ligikaudu pool neist on juba vähemalt ühe organisatsiooni liikmed. Kõige populaarsemateks tegevusvaldkondadeks on spordiklubid (29 %), noorte klubid või organisatsioonid (16 %), kohalikke omavalitsusi toetavad kohalikud organisatsioonid (11 %) ning kultuuriorganisatsioonid (10 %). Iga neljas noor Euroopa Liidus on viimase 12 kuu jooksul osalenud organiseeritud vabatahtlikus tegevuses, mis hõlmab peamiselt heategevuse, humanitaar- ja arenguabi, keskkonnakaitse, hariduse, koolituse ja spordiga seotud tegevusi.¹

Euroopa Sotsiaalfondi ja noorte tööhõive algatuse raames luuakse noortele arvukalt võimalusi osaleda oma kodumaal sotsiaalset kaasatust ja integratsiooni soosivates tegevustes, omandades nii töökogemusi ja väljendades samal ajal solidaarsust haavatavate kogukondade ja abivajajate suhtes üle kogu ELi.

...kuid neid võiks rohkemgi olla...

Nõudlus vabatahtliku töö järele ületab olemasolevad võimalused. Ainult 6 % noortest ütleb, et nad on käinud välismaal vabatahtlikku tööd tegemas. Ning nendest, kes seda teinud ei ole, ütleb 88 %, et neil puudus selleks võimalus. Üldiselt soovib kümnest noorest eurooplastest neli töötada, õppida või läbida koolitust mõnes teises ELi riigis².

Käimasolev uuring³ näitab, et solidaarsusega seotud valdkondades oli ELis 2015. aastal hõivatud üle 40 miljoni inimese. Näitena võib öelda, et ligikaudne tööjõud sotsiaalse integratsiooni ja sotsiaaltöö valdkonnas, mis hõlmab ka varjupaigataotlejate ja rändajate vastuvõtmist ning integratsiooni, ulatub praeguse seisuga 170 000 inimeseni. Ligikaudne tööjõud on suurem sellistes valdkondades nagu haridus ja tervishoid. Võimalik huvi kohta nähtub portaali EURES⁴ andmetest, et ligikaudu 80 000 töötajat otsib tööd solidaarsusega seotud valdkondades välismaal.

...mõned rühmad osalevad aktiivsemalt kui teised...

Uuringud näitavad, et kõigi sotsiaalsete ja demograafiliste rühmade noorte osalemist vabatahtlikus tegevuses on võimalik parandada. Organiseeritud vabatahtlikus töös on osalenud suurema tõenäolisusega noored, kelle haridustee lõppes 20aastaselt või hiljem (26 %), kui noored, kelle haridustee lõppes 16–19aastaselt (20 %) või 15aastaselt või nooremana (15 %). 2014. aastal sai organiseeritud vabatahtlikus töös osalenud noortest üksnes veidi üle veerandi selle kohta ka mingisuguse ametliku tunnistuse (nt tunnistus või diplom).

Noorte hulgas on mõnes teises ELi riigis töötamise vastu suur huvi, mida ei ole võimalik praeguste programmide abil võimalik rahuldada. EaSI programmi (2014–2020) raames loodud algatuse „Sinu esimene EURESe töökoht“ abil leidis koha ainult 1 469 noort 8 615 registreerinu ja abitaotluse esitanu hulgas.

¹ Eurobaromeetri aruanne „European Youth“ 2015 (EC 408).

² Euroopa Parlamendi Eurobaromeetri aruanne „European Youth in 2014“ (EP EB395).

³ Peagi valmiv aruanne „Tööjõunõudlus solidaarsusega seotud valdkondades ELis“.

⁴ Hinnangu aluseks on hetkeolukord käesoleva aasta novembris. Portaal kogub tööpakkumisi ning võimaldab isikel otsida tööd ja luua veebis oma CV, mille abil registreeritud tööandjad neid leida võivad. CVsse on võimalik märkida oma hariduskäik, töökogemus ja soovitud amet.

...seetõttu tuleb Euroopa solidaarsuskorpusele seada ambitsioonikad eesmärgid ning see peab olema avatud kõigile.

Seega võib kokkuvõtlikult öelda, et noorte hulgas valitseb suur nõudlus mitte ainult solidaarsust väljendavate vabatahtlike tegevuste, vaid ka solidaarsete *töökohtade* järele nii kodu- kui ka välismaal. Läbivaks teemaks on solidaarsusele suunatud tegevused. Pakkuda tuleks rohkem ja paremaid võimalusi, mis hõlmaksid laiaulatuslikke tegevusi, pakuksid õiget koolitust ning annaksid omandatud oskuste ja kogemuste eest ametliku tunnistuse. Tegevused peaksid laiaulatusliku osavõtu tagamiseks hõlmama mitmesuguseid oskusi. Euroopa solidaarsuskorpuses osalejad, kes soovivad parandada oma tööalaseid väljavaateid ning panustavad samal ajal solidaarsuse edendamisse, vajavad rohkem võimalusi.

III. Eesmärgid, põhimõtted ja väärtused

Euroopa solidaarsuskorpuse põhieesmärk on ühtekuuluvuse tugevdamine ja solidaarsuse edendamine Euroopa ühiskonnas. See võimaldab suuremal arvul noortel osaleda mitmesugustes solidaarsetes tegevustes vabatahtlikkuse alusel või töökogemust omandades, aidates Euroopas kaasa probleemsete olukordade lahendamisele. Euroopa solidaarsuskorpus toetab riiklikke ja kohalike ametiasutusi, vabaühendusi ja äriühinguid jõupingutustes erinevate probleemide ja kriiside lahendamisel ning ulatab abikäe ka osalevatele noortele. Euroopa solidaarsuskorpus lähtub oma tegevuses solidaarsuse põhimõttest. Vastavalt oma eesmärkide ja ülesannete kirjeldusele ühendab Euroopa solidaarsuskorpus noori, eesmärgiga luua kaasavam ühiskond, toetada haavatavas olukorras olevaid inimesi ning leida lahendus ühiskondlikele probleemidele. Solidaarsuskorpus pakub innustavat ja eneseusku tõstvut kogemust noortele, kes soovivad aidata, õppida ja areneda.

Solidaarsuskorpus järgib oma tegevuses olulisi põhimõtteid, millest tegevuses osalevad noored juhinduma peavad. Kõnealused põhimõtted hõlmavad muu hulgas inimväärkuse ja inimõiguste austamist, õiglase ja võrdõigusliku ühiskonna edendamist, ühiskonda sisulist panustamist, osalevate organisatsioonide eeskirjade ja tavade austamist ning Euroopa solidaarsuskorpuse töös osalevate noorte vabatahtlikku valikut. Kõigil noortel sõltumata nende taustast, haridusest, oskuste tasemest või puudest peaks olema võimalik osaleda.

Kõik osalevad organisatsioonid või vahendavad organisatsioonid, kes toetavad suunamist kutsealase tegevusliini raames (nt avalikud tööturuasutused), peavad ühinema hartaga, milles sätestatakse nende õigused ja kohustused kogu solidaarsuskogemuse erinevate etappide vältel: registreerimine, valimine ja tegevused enne suunamist, selle ajal ja pärast seda. Harta kohaselt peavad osalevad organisatsioonid tagama Euroopa solidaarsuskorpuses osalejatele turvalised elamis- ja töötingimused. Nemad või suunamist toetavad vahendavad organisatsioonid peavad tagama osalejatele nende ülesannete täitmiseks vajaliku koolituse ja toetuse. Osalevad organisatsioonid annavad osalejatele pärast suunamist tunnistuse ning võimaluse korral dokumenteerivad ka osaleja poolt suunamise käigus omandatud õpitulemused. Lisaks sellele ei saa osalevad organisatsioonid nõuda Euroopa solidaarsuskorpuses osalejatelt rahalist hüvitist ega tasu.

Euroopa solidaarsuskorpus ühendab endas kaht teineteist täiendavat tegevusliini: vabatahtlik tegevus ja kutsealane tegevus.

Vabatahtliku tegevusliiniga edendatakse ja laiendatakse olemasolevat Euroopa vabatahtliku teenistuse programmi, mida rahastatakse programmist Erasmus+. Programmis on viimase 20 aasta jooksul osalenud ligikaudu 100 000 noort, selle tegevuses lähtutakse selgetest kvaliteedinormidest, nagu organisatsioonide akrediteerimine, ning see on tõestanud oma võimekust noorte selliste oskuste ja pädevuste arendamisel, mis on vajalikud ühiskonnas osalemiseks ja töökoha otsimiseks. 70 % Euroopa vabatahtliku teenistuse vabatahtlikest on seisukohal, et nende kogemus vabatahtlikuna on suurendanud nende võimalusi tööturul, 74 % suurendas oma oskusi ettevõtjana ning 85 % parandas oma meeskonnatöö oskusi.

Osalemine Euroopa solidaarsuskorpuse vabatahtlikus tegevusliinis peaks olema märkimisväärseks saavutuseks iga noore jaoks ning eeliseks tööle kandideerimisel. Paljude Euroopa noorte jaoks annaks solidaarsuskorpus hea võimaluse teha midagi mõttekat, mis oleks neile hüppelauaks tööturule.

Euroopa solidaarsuskorpus toetab vastavate programmide õiguslikule alusele toetudes noori vabatahtliku töö tegemisel kahe kuni kaheteistkümne kuu jooksul välismaal või oma koduriigis. Solidaarsuskorpuse rakendamine toetub põhiliselt programmi Erasmus+ riiklike büroode väljakujunenud ja tõhusale võrgustikule. Muid vabatahtlike tegevusi rahastatakse olemasolevatest programmist nagu LIFE, „Kodanike Euroopa“, Varjupaiga-, Rände- ja Integratsioonifond, Euroopa Maaelu Arengu Põllumajandusfond, Euroopa Regionaalarengu Fond ja tervishoiuprogramm. Vabatahtlikus tegevuses osalejate majutus-, toitlustus- ja kindlustuskulud ning taskurahaga seotud kulutused kannab üldiselt EL.

Kutsealase tegevusliini raames antakse noortele võimalus leida välismaal või koduriigis töökoht, praktika- või õpipoisiõppekoht erinevates valdkondades, mis on seotud solidaarsete tegevustega, kus vajatakse kõrgelt motiveeritud ja sotsiaalselt mõtlemaid noori. Kutsealane tegevusliin luuakse järk-järgult avaliku sektori asutuste ja talituste (eelkõige avalikud tööturuasutused), vabaihenduste ja nendes valdkondades tegutsevate organisatsioonidega loodavate partnerluste kaudu, toetudes näiteks vabatahtliku tegevusliini raames juba olemasolevatele partnerlustele. Euroopa solidaarsuskorpuse tegevuses osalejate jaoks tegelike pakkumiste leidmine toimub nende partnerluste kaudu. Kutsealaste suunamise kestus on 2 kuni 12 kuud ning need on kas täistööajaga või osalise tööajaga. Tegevusi rahastatakse esialgu Euroopa tööhõive ja sotsiaalse innovatsiooni programmist ja muudest olemasolevatest ELi programmist nagu Varjupaiga-, Rände- ja Integratsioonifond ja programm „Kodanike Euroopa“.

Kutsealase tegevusliini raames toimuv tegevus täiendab riiklike tööturuasutuste ning eelkõige Euroopa tööalase liikuvuse võrgustiku (EURES) tööd, mis toetab töötajate teavitamist ja tööle suunamist ELi liikmesriikidesse. Tänu sellele, et Euroopa solidaarsuskorpus keskendub solidaarsuse põhimõtetele, rikastab ta kehtivaid värbamistavasid riiklikul tasandil ning pakub uusi võimalusi ka nende kategooriate noortele, kes seni ei ole veel abi saanud.

Tööle, õpipoisiõppesse või praktikakohale suunamises osalejatega sõlmitakse tööleping, mis on koostatud vastuvõtva riigi õigusraamistiku alusel. Õpipoisiõppes ja praktiliselt osalejatele on päevaraha maksmiseks ette nähtud ELi toetus. Ebasoodsas olukorras olevatele noortele, kelle tööturule sisenemist takistavad täiendavad tõkked (nt vaesuses elavad või puudega noored), võidakse ette näha täiendavad toetused. Tööesuunamises osalejatega sõlmitakse alati tööleping ning neile makstakse palka vastavalt kohalikele seadustele, eeskirjadele ja kollektiivlepingutele. Osalejad on seega riiklike

sotsiaalkaitseüsteemide kaudu kindlustatud. Noorte osalejate tööturule integreerumise saavutamiseks on vaja avalike tööturuasutuste aktiivset osalust.

Mõlema tegevusliini raames saavad osalejad tunnistuse, milles dokumenteeritakse üksikasjalikult, mida nad oma suunamise ajal tegid. Komisjon edendab ka Euroopa solidaarsuskorpuse raames saadud oskuste hindamist ja valideerimist.

Euroopa solidaarsuskorpuse lisaväärtuseks on see, et sellest saab kogu Euroopa Liidu solidaarsusega seotud tegevuste keskne punkt. Koostöös liikmesriikide ja sidusrühmadega nii riiklikul kui ka ELi tasandil täiendaks see olemasolevaid riiklikke tegevuskavasid ning tõhustaks rahastamisvahendite kontsentreerimise kaudu nende võimekust. Kombinatsioon, milles on ühendatud ühtne kontaktpunkt, kaks tegevusliini, tõhus ja tulemuslik valiku- ja sobitamishend, toetused, kindlustus ja tunnistused, võimaldavad noortel väljendada solidaarsust üle kogu Euroopa.

Osalevatel organisatsioonidel⁵ on võimalik toetuda Euroopa solidaarsuskorpusele ning kaasata selle osalejaid, kasutades seda väärtuslikku vahendit oma tegevuse tõhustamiseks kohapeal kodanike ja ühiskonna hüvanguks. Olles osa Euroopa solidaarsuskorpusest, võib osalevate organisatsioonide käsutuses olla suurem valik neile vajalike oskustega potentsiaalseid töötajaid/vabatahtlikke. Samuti võib neile täiendavalt kasuks tulla võimalus demonstreerida oma organisatsiooni või ettevõtte sotsiaalselt vastutustundlikku külge.

IV. Euroopa solidaarsuskorpuse loomise ajakava ja põhipunktid

Järkjärguline lähenemisiis

Euroopa solidaarsuskorpus luuakse järk-järgult, tihedas koostöös kõigi tasandite sidusrühmadega. Esimeses etapis, mis algatatakse käesoleva teatisega, saavad kõik Euroopa solidaarsuskorpusega liituda soovivad noored seda teha Euroopa Noorteportaalil avatud registreerimislehekülje kaudu (<http://europa.eu/solidarity-corps>). Registreerimine on kiire ja lihtne. Esimesed teenused, nagu koolitused ja veebipõhine keeletugi, on kättesaadavad juba esimese rakendusetapi ajal.

Esimene etapp hõlmab olemasolevate rahastamisprogrammide ja vahendite kasutamist Euroopa solidaarsuskorpuse osalejate suunamise toetuseks. Osalevad organisatsioonid võivad taotleda selliste programmide raames projektide rahastamist, mis võimaldab neil kaasata Euroopa solidaarsuskorpuse osalejaid.

Nii vabatahtlikku kui ka kutsealast tegevusliini käsitlevate erinevate rahastamisvõimaluste kokkuvõtte esitatakse allpool⁶.

<i>a) Programm Erasmus+ (Euroopa vabatahtlik teenistus)</i>
--

⁵ Euroopa solidaarsuskorpuse algatuse kontekstis kasutatakse terminit „osalev organisatsioon“ tähenduses mistahes avalik või eraõiguslik asutus, mis osaleb Euroopa solidaarsuskorpuse tegevuses, et pakkuda suunamisi korpuses osalejatele algatuse mõlema tegevusliini raames. Euroopa solidaarsuskorpus on avatud kõigile üksustele, mis pakuvad vabatahtliku või kutsealase laadiga töövõimalusi, mis mahuvad Euroopa solidaarsuskorpuse algatuse ning selle tegevusvaldkondade raamesse (nt vabaihendused, avalikud ametiasutused, instiitsioonid, äriühingud).

⁶ Iga programmi jaoks mõeldud summa hõlmab ka osalemiskulusid ning seotud teenuseid. Lisaks sellele toetatakse Euroopa solidaarsuskorpuse algatust laiemate meetmete raames selliste programmide kaudu nagu Varjupaiga-, Rände- ja Integreerimisfond ja Kodanike Euroopa. Seetõttu tuleb eespool nimetatud summasid vaadelda kui algatuse raames eraldatavaid maksimumtoetusi.

Euroopa vabatahtliku teenistuse 2017. aasta eelarves on Euroopa solidaarsuskorpuse tegevustele ette nähtud ligikaudu 58 miljonit eurot. Programmi ERASMUS+ 2017. aasta tegevuskava võimaldab toetada Euroopa solidaarsuskorpuse vabatahtlikku tegevusliini, panustades oluliselt selle praegusesse struktuuri ja võimalustesse.

b) Tööhõive ja sotsiaalse innovatsiooni programm (EaSI)

Euroopa solidaarsuskorpuse kutsealase tegevusliini raames algatatakse 2017. aasta tööhõive ja sotsiaalse innovatsiooni töökava käigus katseprojekt, mille kaudu toetatakse piiriüleseid suunamisi, toetudes algatuse „Sinu esimene EURESe töökoht“ raames saadud kogemustele ning avalike tööturuasutuste teadmistele. Luuakse ELi riike hõlmav konsortsium, mis ühendab selliseid vahendavaid organisatsioone nagu avalikud tööturuasutused, vabaihendused ja koolitusasutused. Konsortsiumiga ühinenud organisatsioonid tegelevad teavitamisega, mis on suunatud solidaarsustegevuste toetamisest huvitatud noortele ja tööandjatele, annavad abi ja suuniseid registreeritud noorte ja tööandjate kokkuviiamiseks ning toetavad suunamistega seotud koolitusi ja nõustamist. Üldeelarveks on kavandatud 14,2 miljonit eurot ning projektidega võidakse alustada 2017. aasta juunis. Konsortsium kasutaks muu hulgas avalikes tööturuasutustes registreeritud ja töödeldud tööturualast teavet vabade töökohtade kohta.

c) Programm „LIFE“

Kõigi praegu elluviidavate projektide puhul julgustatakse programmi abil kaasama Euroopa solidaarsuskorpuses osalevaid noori. 2016. aastal kuulutatakse välja Natura 2000 alade (ELi ülene looduskaitsealade võrgustik) konserveerimiseks konkreetne 2 miljoni euro suuruse eelarvega vabatahtlike tegevusi hõlmav projektikonkurss, kus lubatakse riigisiseste suunamiste raames kasutada Euroopa solidaarsuskorpuses osalejaid. 2017. aastal tehakse programmide LIFE ja Erasmus+ raames koostööd Euroopa vabatahtliku teenistuse keskkonnaalase tegevusliini tugevdamisel ning laiendatakse seda riigiülestele keskkonna- ja kliimameetmetele. 2017. aasta aprillis kuulutatakse välja nn traditsiooniliste projektide projektikonkurss ning selle raames kutsutakse taotlejaid üles esitama projekte, mis hõlmavad ka vabatahtlike võrgustike arendamist ja toetamist. Uuritakse ka programmi LIFE võimalusi Euroopa solidaarsuskorpuse kutsealase tegevusliini toetamiseks.

d) Programm „Kodanike Euroopa“

2017. aasta augustis käivituvate projektide puhul julgustatakse kõnealuse programmi raames projektiarendajaid kaasama Euroopa solidaarsuskorpuses registreeritud noori. 2018. aastal kuulutatakse välja uus tegevustoetuste projektikonkurss, mille lisatingimuseks on, et toetuse saanud organisatsioonid kasutaksid Euroopa solidaarsuskorpuses osalejaid. Selleks puhuks on olulised kodanikuühiskonna projektid. Ligikaudne eelarve saab olema kuni 3,5 miljonit eurot aastas.

e) Varjupaiga-, Rände- ja Integratsioonifond

2016. aastal on kolmandate riikide kodanike integratsiooni edendavate projektide jaoks olemas vähemalt 9,5 miljonit eurot ning konkursikutsega julgustatakse kaasama Euroopa solidaarsuskorpuses osalejaid. Projektidega võidakse alustada 2017. aasta keskpaigas. 2017. aastal kuulutatakse välja veel üks mahukas kolmandate riikide kodanike integratsiooni toetamisele suunatud projektikonkurss. Prioriteetides viidatakse otseselt Euroopa solidaarsuskorpusele. Projektidega võidakse alustada 2017. aasta lõpus.

f) Euroopa Regionaalarengu Fond Alates 2017. aastast eraldatakse Euroopa Regionaalarengu Fondi ja Ühtekuuluvusfondi operatiivse tehnilise abi raames 1 miljon eurot 18–30aastastele noortele eurooplastele, kes on nõus töötama 2–6 kuud Interregi piiriüleste, riikidevaheliste või piirkondadevaheliste programmide heaks. Kõnealuse kavaga täiendatakse Euroopa solidaarsuskorpuse vabatahtlikku tegevusliini kas **Interregi projektipartnerite** kaudu, kes aitavad konkreetsete projektide raames, või **Interregi raportööri** kaudu, kes toetavad Interregi programme, edendades varasemate projektide konkreetseid tulemusi.

g) Euroopa Maaelu Arengu Põllumajandusfond

Euroopa Maaelu Arengu Põllumajandusfondist toetatakse põllumajandusliku või maaelu arengu taustaga projekte, kus osalevad Euroopa solidaarsuskorpuse tegevuses osalejad. Selliste projektide jaoks on 2016. aasta eelarvest eraldatud 1,3 miljonit eurot ning 2017. aasta eelarvest kuni 0,5 miljonit eurot. Euroopa Maaelu Arengu Põllumajandusfondist eraldatav abi hakkab täiendama solidaarsuskorpuse vabatahtlikku tegevusliini, mis on kaasatud programmi LIFE raames edendatavatesse looduskaitsealastesse tegevustesse.

h) Tervishoiuprogramm

2017. aastal kutsutakse tegevustoetuste saajaid üles kasutama Euroopa solidaarsuskorpuse pakutavaid võimalusi. Sellistele vabaihendustele nähakse Euroopa solidaarsuskorpuses osalejate tervishoiusektoris aktiivseks kaasamiseks ette ligikaudu 60 000 eurot. Tervishoiuvaldkonna sidusrühmadele suunatud teavitamise tulemuste alusel võib esitada täiendavaid ettepanekuid.

Sidusrühmade tagasisidet arvesse võttes toimub teises etapis konsolideerimisprotsess ja kuni 2020. aastani kestev Euroopa solidaarsuskorpuse jõuline kasutuselevõtmine. Kutsealase tegevusliini puhul kaalutakse ka noorte tööhõive algatuse raames avanevate rahastamisvõimaluste kasutamist. Euroopa solidaarsuskorpust tuleks tervikuna (nii vabatahtlik kui kutsealane tegevusliin) rahastada 2017. aasta kevadel esitatavale eraldi õiguslikule alusele toetuvalt eelarverealet ning vajaduse korral kehtivas finantsraamistikus tehtavate eelarve kohandamiste kaudu. Komisjon teeb selleks vajalikud ettevalmistused.

Lai valik erinevaid tegevusi

Noortele pakutakse võimalust osaleda laias valikus erinevates tegevustes. Kõnealused tegevused võivad olla seotud üldhuviteenustega või selliste valdkondadega nagu haridus, noortevaldkond, tervishoid, sotsiaalne ja tööhõivealane integratsioon, abi toidu ja muude toodete jagamisel, elamispinna ehitus, remonditööd, asunduste haldamine, rändajate ja pagulaste vastuvõtmine, toetamine ja integreerimine, konfliktijärgne lepitamine, keskkonnakaitse ja looduskaitse või looduskatastroofide ennetamine (projektid ei hõlma kiirreageerimist katastroofidele, mis nõuab erialasemaid oskusi ja koolitust).

Euroopa solidaarsuskorpuse geograafiline ulatus hõlmab peamiselt ELi ning vajaduse korral ka teisi osalevaid riike, kes osalevad Euroopa solidaarsuskorpust toetavates erinevates rahastamisvahendites. Registreeruda võivad ELis elavad 17–30aastased

noored, kes on ELi kodanikud⁷. Tegelikud suunamised Euroopa solidaarsuskorpuse raames peaksid algama 18aasta vanuselt.

Täiustatud teenustega mitmekeelne veebisait ja tugev visuaalne kuvand

Euroopa solidaarsuskorpuse registreerimisvahend asub Euroopa Noorteportaalis ning see on leitav interneti otsingumootorite abil. Noored saavad oma huvist teada anda, esitades täielikult andmekaitse eeskirju järgides oma põhilised isikuandmed. Seejärel kogutakse osaleja kohta ulatuslikuma profiili loomiseks vajalik üksikasjalikum teave.

Registreerimisvahend hakkab olema kättesaadav ELi 24 ametlikus keeles ning seda on võimalik kasutada ka mobiilsetes seadmetes. Registreerudes saavad noored täpsustada, millistesse riikidesse sooviksid nad suunamisi saada, kas nad soovivad minna tööle või teha vabatahtlikku tööd, millised tegevused neid huvitavad ning milliste teadmiste ja kogemustega saavad nad ise Euroopa solidaarsuskorpuse tegevusse panustada.

Kõik osalevad organisatsioonid või neid esindavad vahendavad organisatsioonid, kes soovivad projekte Euroopa solidaarsuskorpuse raames korraldada, peavad järgima Euroopa solidaarsuskorpuse harta põhimõtteid. Sõltuvalt rakendamisevahendist peavad nad selliste projektide teostamiseks vajaliku akrediteeringu saamiseks läbima kontrolli või palutakse neil järgida kõrgeid kvaliteedistandardeid. Sellisel juhul on neil võimalik teostada Euroopa solidaarsuskorpuse andmebaasis registreeritud noorte hulgast sobivate kandidaatide leidmiseks otsinguid. Järk-järgult töötatakse välja materjalid ja vahendid selliste teenuste osutamiseks nagu sihtotstarbeline koolitus, keeleõppevahendid ning tunnistused.

Noori teavitatakse regulaarselt ja suunatakse aktiivselt solidaarsete tegevuste suunas. Veebipõhist rakendust ajakohastatakse, et oleks võimalik luua Euroopa solidaarsuskorpuse tegevustes osalejate kogukond. Mitmeid algatusi kavandatakse ka registreeritud noorte kaasamiseks registreerimise ja esimese suunamise vahele jääval perioodil, nagu e-teabelehed värskemate uudistega Euroopa solidaarsuskorpuse tegevuse kohta, ning komisjoni esinduste korraldatud üritused, kuhu kutsutakse registreeritud noori. Kavandatakse ka veebipõhist platvormi, kus Euroopa solidaarsuskorpuses osalejad, noored ja organisatsioonid saaksid kogemusi vahetada.

Arendatakse IT-vahendeid, et aidata Euroopa solidaarsuskorpuses osalejatel omavahel ühenduses olla ning võimaldada organisatsioonidel ja vahendavatel organisatsioonidel⁸ oma projektide jaoks osalejaid valida.

Kõigis liikmesriikides korraldatakse tugeva visuaalse kuvandiga teavituskampania, mille eesmärk on parandada teadlikkust Euroopa solidaarsuskorpusest ning tekitada selle vastu huvi. Kampania kestab kogu 2017. aasta vältel ning selles tõstetakse muu hulgas esile esimest suunamist ning osalevate noorte ja organisatsioonide kogemusi.

V. Kokkuvõte: Euroopa solidaarsuskorpuse tegevuse ettevalmistamine

⁷ Ainult vabatahtliku tegevusliini puhul.

⁸ Kutsealase tegevusliini puhul toimuvad kõik osalejate ja organisatsioonide kokkuvõtmisega seotud tegevused valitud partnerluste raames, mis hõlmavad asjaomaseid avalikke tööturuasutusi.

Koostöö kõigi sidusrühmadega

Euroopa solidaarsuskorpuse loomiseks on vaja mitmesuguste sidusrühmade aktiivset toetust ning tihedat koostööd, mis hõlmaks rahvusvahelise, Euroopa, riikliku, piirkondliku ja kohaliku tasandi avalikke asutusi ja ühendusi ning ELi või muu tasandi võrgustikke, vabaihendusi ja ettevõtjaid. Nimetatud sidusrühmad osalevad tegevustes, mis on seotud solidaarsuse ja vabatahtliku tegevusega või millel võib olla oluline roll noorte integreerimisel Euroopa solidaarsuskorpuse tegevusse. Paljudel ELi liikmesriikidel on välja kujunenud vabatahtliku tegevuse kogemused ja traditsioonid ning Euroopa Liidul endal on juba 20aastane Euroopa vabatahtliku teenistuse kui piiriülese meetme juhtimise kogemus. Euroopa solidaarsuskorpus toetub kõigile nendele kogemustele ning võimaldab liikmesriikidel oma kehtivaid vabatahtlikku tööd käsitlevaid programme jätkata. Eesmärk on kindlaks teha rahuldamata vajadused, mitmekordistada edukate projektide arvu ning kaasata senisest enam organisatsioone.

Euroopa solidaarsuskorpuse esimese etapi ettevalmistamiseks on komisjon juba alustanud teavitustegevust ning toimunud on sihipärased konsultatsioonid. Käesolev teatis toetub neist saadud väärtuslikule tagasisidele.

Enamik vastajatest olid toetaval seisukohal ning rõhutasid Euroopa solidaarsuskorpuse potentsiaali integratsiooni arendamisel, Euroopa-sisese ja põlvkondadevahelise solidaarsuse toetamisel, ühiste väärtuste edendamisel, natsionalismi vähendamisel ning üldiselt kodakondsuse kontseptsiooni edasiarendamisel. Peamised esile tõstetud küsimused hõlmasid i) vajadust kasutada järkjärgulist rakendamisviisi, ii) täiendamisvajadust, mille kohaselt leitakse probleemidele lahendus, mitte ei hakata olemasolevaid programme dubleerima, iii) vajadust pakkuda noortele rohkem võimalusi tegevuse tõhustamise ja laiendamise kaudu ning tagades selleks vajaliku rahastamise, iv) tugevat taht luua kaasav ja mitte ainult eliidile mõeldud Euroopa solidaarsuskorpus, mis toetab vähemuste ja haavatavate rühmade osalemist, v) vajadust sihtotstarbelise koolituse ja omandatud oskuste selgelt määratletud tunnustamise järele, vi) põhjalikku akrediteerimisprotsessi, jättes protsessi seejuures bürokraatiavabaks, ning vii) vajadust tagada, et vabatahtlik töö täiendaks, mitte ei asendaks tasustatud tööd.

Konsulteritud riiklike ametiasutuste esindajad rõhutasid vajadust luua Euroopa solidaarsuskorpusele selge strateegiline visioon, mille alusel keskendutaks hädasolijate aitamisele. Sellest tulenevalt võivad kohalike kogukondade vajadused ja nõudmised osutada sobilike projektide leidmisel olulisteks kvaliteedikriteeriumideks. Peamiselt Euroopa tasandil konsulteritud ühendused pakkusid välja ka idee luua osalevate organisatsioonide virtuaalne võrgustik, kus saaks jagada kogemusi ja häid tavasid. Mõned vabaihendused nägid Euroopa solidaarsuskorpust kui suurepäraselt võimalust taasalgatada Euroopas noorte hulgas vabatahtliku töö tava. Lisaks sellele rõhutasid vabaihendused finantstoetuse vajadust, et Euroopa solidaarsuskorpus oleks kättesaadav nii kohaliku kui ka riikliku tasandi vabaihendustele, ning vajadust luua programmi jaoks ühtne veebiportaal. Samuti soovitati konsulterida osalevate organisatsioonidega, et teadvustada nende üksikasjalikumaid vajadusi.

Dialoogi sidusrühmadega süvendatakse kõikides solidaarsuskorpuse moodustamise ja rakendamise etappides. Kõnealust dialoogi hakatakse eelkõige noortele tutvustama suunatud meediakampaania abil. Komisjon pöördub ka ELi liikmesriikide ja teiste solidaarsusorganisatsioonide poole tagamaks, et Euroopa solidaarsuskorpus täiendaks juba olemasolevate solidaarsusprogrammide tegevust.

Edusammude jälgimine ning koostöö ELi institutsioonidega

Euroopa Komisjon jälgib tähelepanelikult, milline on huvi Euroopa solidaarsuskorpuse tegevuses osalemise vastu. See hõlmab suunamiste ning solidaarsete tegevustega kaetud valdkondade tegelikku arvu, võttes seejuures arvesse üldist eesmärki tagada, et kõigil huvitatud noortel üle kogu Euroopa oleks võrdsed võimalused Euroopa solidaarsuskorpuse tegevuses osaleda ning et neid vajaduse tekkides ka suunataks.

Euroopa Komisjon teeb pidevaid jõupingutusi Euroopa solidaarsuskorpuse projekti edendamiseks, tehes aktiivset ja tihedat koostööd sidusrühmade, liikmesriikide ja Euroopa institutsioonidega.

Euroopa Parlamendil, nõukogul ja liikmesriikidel on täita oluline roll järgmistes küsimustes:

- kinnitada kõrgeimal tasandil Euroopa solidaarsuskorpuse olulisust;
- julgustada riiklikke organisatsioone ja asutusi osalema täiel määral Euroopa solidaarsuskorpuse tegevuses osalejate jaoks võimaluste leidmisel ning panustama korpuse tegevust toetatavatesse projektidesse;
- uurida võimalusi Euroopa solidaarsuskorpuse rahastamiseks ka programmide kaudu, mille eelarvet täidetakse koostöös liikmesriikidega;
- ühineda Euroopa solidaarsuskorpuse aluseks olevate jagatud väärtuste edendamisel Euroopa Komisjoni näidatud eeskujuga;
- toetada Euroopa solidaarsuskorpuse edasiarendamist.